

Forcerad dilatation-laparoskopisk operation för att skapa en neovagina, hur har det gått?

Lotta Wassen

Mats Brännström

Eva Källqvist-Liden

Sandra Danell

Sahlgrenska Universitetssjukhuset Göteborg

Vaginalagenesi

- + Vanligen orsakad av Mayer-Rokitanski-Küster-Hauser (MRKH) syndrom
- + 1 på 4500 flickor i Sverige (10-12 per år)
- + MRKH - agenesi av de Müllerska gångarna
- + MRKH-patienter äggstockar, normala yttre genitalia, normal bröstutveckling, oftast primär amenorre i tonåren.
- + Ibland kombinerad med njurmissbildningar.

Embryologi

- + Bildning av äggstockar och testiklar styrs av genetiskt kön
- + Vecka 6, flick- och pojkfoster samma inre pariga genitalia från både Müllerska och Wolffska gångarna.
- + Hos kvinnor degenererar Wolffska gångarna utan testosteron. Rester som parovarialcystor eller Gärtnercystor.
- + De Müllerska gångarna differentierar, fusionerar och bildar äggledare, livmoder, cervix samt övre 2/3 av vagina.

Utredning

- + CT-urografi alt. MR
- + Kromosomanalys
- + Team; gynekolog, kurator och barnmorska

Behandling - vaginalagenesi

+ Dilatation

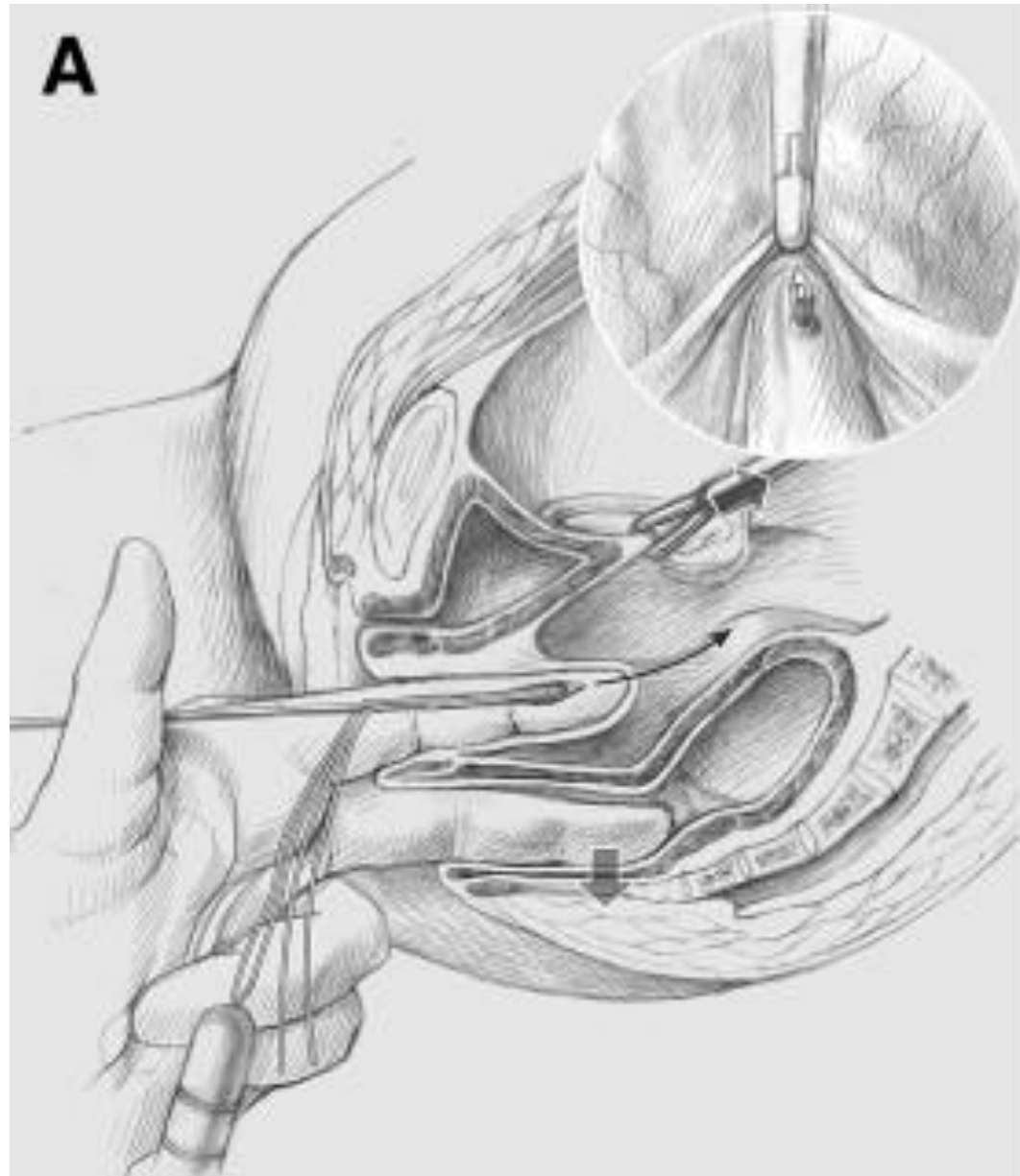
- självdilatation (**alltid** förstahandsmetod)
- forcerad dilatation med operation

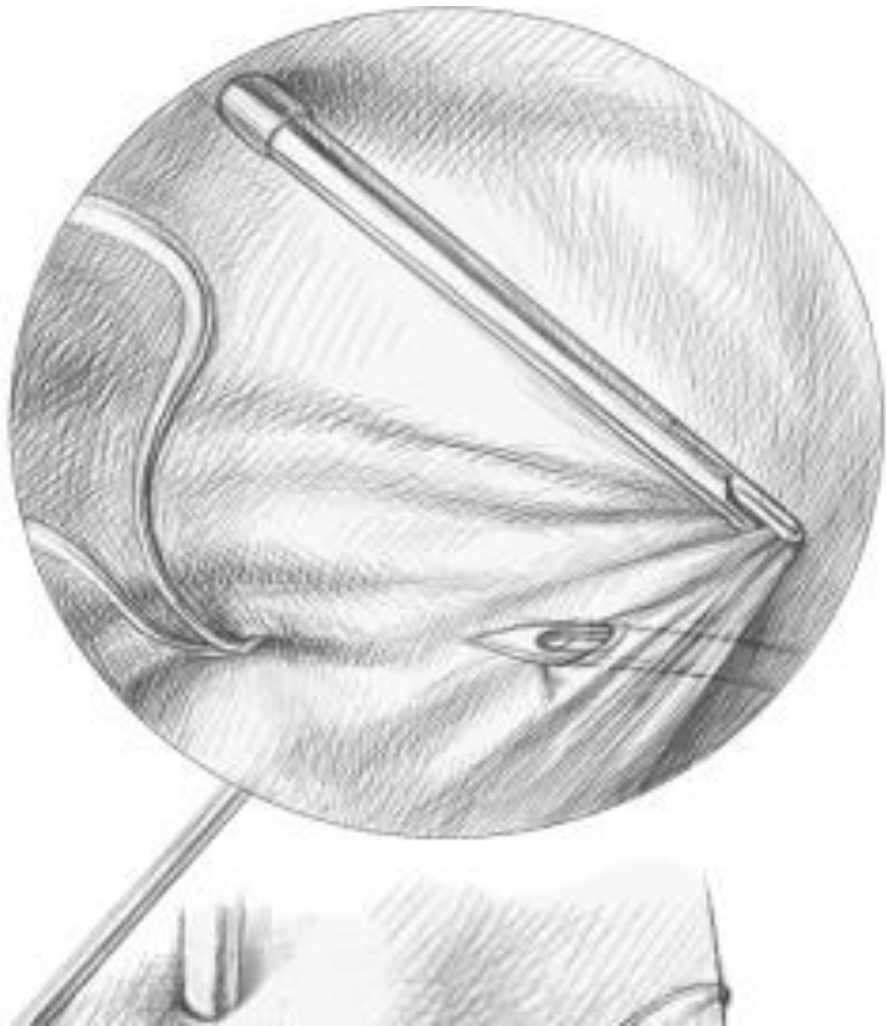
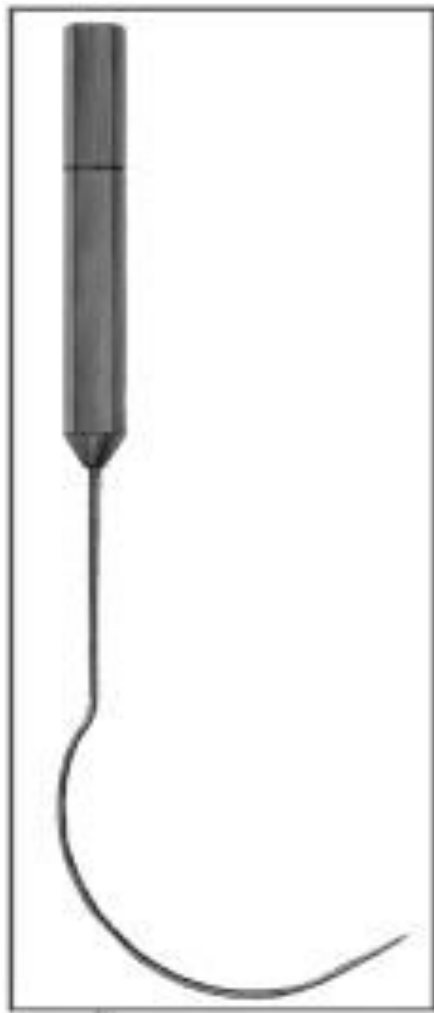
+ Tarmvagina (dålig lukt, coloncancer, kraftig sekretion)

+ Hudvagina (torrt, avvikande färg, ofta strikturer)

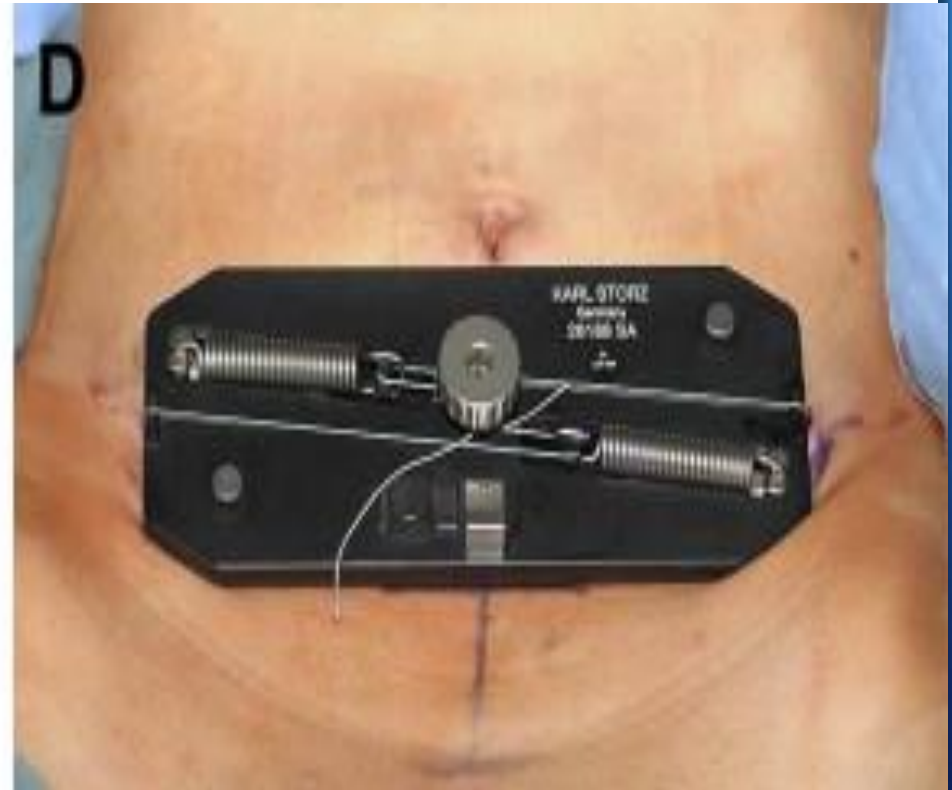
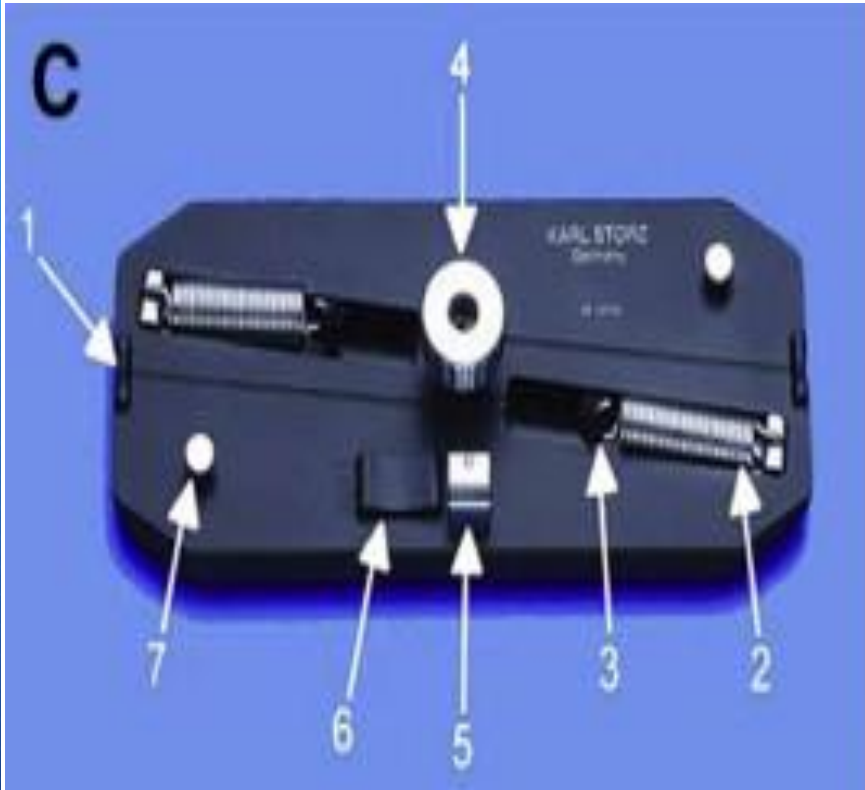
Operationsresultat

- + Sedan 2008 18/35 operationer– varav en reoperation.
- + Ålder 18-29 år
- + En vecka efter operation nya slidan 9 - 10 cm (preoperativt 2-3 cm).
- + 3 mån. postoperativt nya slidan 10-11 cm.
- + 15/18 sexuellt aktiva 2 månader postop. Ingen behövde glidmedel
- + Mycket viktigt att pat följer de postoperativa instruktionerna!

Postoperativ vård

- + Sängliggande/halvsittande under dilatationen
- + EDA
- + KAD eller cystofix
- + Trombosprofylax, antibiotika och laxantia
- + Får bara gå upp för att gå på toaletten
- + Efter 6-8 dgr tas instrumentet bort och attrappen sätts in.
Hem inom ett dygn

Vaginal attrapp 2-3 cm
x 9-10 cm

Våra komplikationer

- + Ingen peroperativ komplikation
- + En pat. stafylokockinfektion 6 mån postop. Läkt
mår bra
- + 4 UVI, en pyelonefrit
- + Ca hälften tryckskador på buken efter plattan –
läkt utan åtgärd

Vid hemkomsten

- + Mån 1, attrapp dygnet runt.
- + Mån 2-4 minska användning med 1 tim/vecka.
- + Efter 4-6 mån 2-3 nätter i veckan (om man inte har sex regelbundet).
- + Initialt gördel för attrappen på plats
- + Attrappen tvättas dagligen - smörjes med ovesterinkräm. Maskindisk 1 g/vecka (60 grader)
- + Läkningstid ca 10 mån.

Sammanfattning

- + Inga grafts!
- + Skapar en vagina med normalt utseende (10 mån).
- + Få komplikationer.
- + Kort operationstid (< 60 min).
- + Efter 3 månader neovaginan 10 - 11 cm.
- + Inga patienter behövde smörjmedel eller hade samlagssmärtor.

Tack